Europski parlament
2024-2029

USVOJENI TEKSTOVI

P10_TA(2025)0302

Ubojstva nakon izbora i pogoršanje stanja ljudskih prava u Tanzaniji, uključujući slučaj zatvorenog oporbenog čelnika Tundua Lissua

Rezolucija Europskog parlamenta od 27. studenoga 2025. o ubojstvima nakon izbora i pogoršanju stanja ljudskih prava u Tanzaniji, uključujući slučaj zatvorenog oporbenog čelnika Tundua Lissua (2025/2990(RSP))

Europski parlament,

– uzimajući u obzir članak 150. stavak 5. i članak 136. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da su afričke regionalne misije za promatranje izbora, uključujući misije Afričke unije i Južnoafričke razvojne zajednice (SADC), oštro kritizirale izbore održane u Tanzaniji 29. listopada 2025.; budući da EU nije bio pozvan da pošalje misiju za promatranje izbora;

B. budući da su nakon izbora uslijedili rašireni prosvjedi i nasilna represija od strane sigurnosnih snaga, koja je uključivala nezakonitu i prekomjernu uporabu sile, što je dovelo do smrtnih slučajeva, ozljeda i masovnih uhićenja;

C. budući da su tanzanijske vlasti nametnule policijski sat i prekid interneta te medijske i komunikacijske infrastrukture diljem zemlje kako bi se blokirao pristup informacijama;

D. budući da je oporbenim čelnicima Tundu Lissuu i Luhagi Mpini bilo zabranjeno kandidirati se na izborima;

E. budući da je Lissu uhićen 9. travnja 2025. i optužen za izdaju, što se u skladu s tanzanijskim pravom kažnjava smrću; budući da je i dalje u pritvoru u uvjetima opasnima po život;

F. budući da su tijekom tekuće čistke proizvoljno uhićeni, oteti ili nestali daljnji oporbeni vođe i kritičari, uključujući Humphreyja Polepolea, koji je, prema izvješćima organizacija za ljudska prava, bio

žrtva otmice;

G. budući da pogoršanje stanja ljudskih prava i smanjenje prostora za djelovanje civilnog društva u Tanzaniji nisu u skladu s temeljnim vrijednostima EU-a i načelima njegova vanjskog djelovanja;

H. budući da su kršćanski i muslimanski čelnici Tanzanije osudili upotrebu sile od strane vlade;

1. osuđuje nasilje i pretjeranu upotrebu sile tanzanijskih sigurnosnih snaga nakon izbora u listopadu 2025., napominjući da su tisuće ljudi ubijene ili ozlijeđene te da su prijavljene masovne grobnice; osuđuje vladino poricanje prijestupa;

2. potiče vladu Tanzanije da odmah prestane s represijom i proizvoljnim uhićenjima članova oporbe, prosvjednika, novinara i boraca za ljudska prava, da oslobodi sve proizvoljno pritvorene osobe i da ukine sva ograničenja povezana s internetom i medijima;

3. osuđuje proizvoljno i politički motivirano pritvaranje oporbenog vođe Lissua; poziva na njegovo trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu; izražava duboku zabrinutost zbog strašnih uvjeta u kojima se nalazi; zahtijeva da mu se omogući hitan i potpun pristup njegovoj obitelji, odvjetnicima i zdravstvenoj skrbi;

4. poziva na brzu, temeljitu, neovisnu i nepristranu istragu svih navodnih ubojstava, prisilnih nestanaka, mučenja i drugih kršenja; poziva na provođenje ove istrage putem vanjskog i vjerodostojnog mehanizma, uključujući međunarodnu istražnu komisiju pod vodstvom Afrikanaca, kako bi se osigurala odgovornost;

5. ističe zahtjev Parlamenta Komisiji da zaustavi izravnu potporu tanzanijskim vlastima; poziva na to da se u okviru pomoći EU-a prednost da organizacijama civilnog društva, borcima za ljudska prava i novinarima; poziva Vijeće da razmotri sankcije protiv osoba odgovornih za kršenja;

6. potiče Tanzaniju da ukine smrtnu kaznu te da sve smrtne presude zamijeni drugim kaznama;

7. smatra da nedavni izbori nisu bili ni slobodni ni pošteni;

8. poziva Tanzaniju da se uključi u uključiv politički dijalog s oporbom, civilnim društvom i predstavnicima žrtava kako bi se zaustavila kriza i omogućili novi, vjerodostojni i transparentni izbori;

9. nalaže svojoj predsjednici da ovu rezoluciju proslijedi Vladi i Parlamentu Tanzanije, Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije / visokoj predstavnici Unije, Afričkoj uniji, Organizaciji afričkih, karipskih i pacifičkih država, Južnoafričkoj zajednici za razvoj i Ujedinjenim narodima.